

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ HELLENIC MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης
Ώρα Έναρξης: 21:00

πιάνο

Δόμνα Ευνουχίδου

διευθυντής ορχήστρας

Μύρων Μιχαηλίδης

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης
Μύρων Μιχαηλίδης

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (Ε.Τ.Ο.Σ.)

Πρόεδρος
Βασίλης Γάκης
Ανιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Καλαϊτζής
Μέλη
Θεοφάνης Καραγιώργος
Χρυσάνθη Αραπάκη
Ευσταθία Μαυρίδου - Γκουτζίκα

Συντονισμός -
επιμέλεια ύλης:
Θεοδώρα
Καραμανίδου

Φωτογραφίες
ΚΟΘ:
Νώντας
Στυλιανίδης

Σχεδιασμός
εντύπου:
«Λίστρον Α.Ε.»

Εκτύπωση:
«Λιθογραφία»

Μουσικολογική
Ανάλυση:
Evelin Voigtmann

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης
Ώρα Έναρξης: 21:00

πιάνο
Δόμνα Ευνουχίδου

διευθυντής ορχήστρας
Μύρων Μιχαηλίδης

Gabriel Fauré (1845 - 1924)
Ravane, έργο 50 (7')

Ρένα Κυριακού (1917 - 1994)
Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα, έργο 18 (25')

I. Allegro

II. Andante

III. Vivace

Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Διάλειμμα

Gian Francesco Malipiero (1882 - 1973)
Grottesco (5')

Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Ditirambo tragico (8')

Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Sinfonia degli eroi (22')

Α' Παγκόσμια εκτέλεση

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης είναι ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της Ελλάδας. Το ρεπερτόριο που περιλαμβάνεται στο πρόγραμμά της ξεκινά από τη μουσική μπαρόκ και φθάνει μέχρι τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 21ου αιώνα.

Ιδρύθηκε το 1959 από τον Έλληνα μουσουργό Σόλωνα Μιχαηλίδη και κρατικοποιήθηκε το 1966. Πολλοί και σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες ανέλαβαν τη διευθυντική «σκυτάλη» της. Πρώτος ο ιδρυτής της και στη συνέχεια ο Γεώργιος Θυμής, ο Άλκης Μπαλάτσος, ο Κάρλος Τρικολίδης, ο Κοσμάς Γαλιλαΐας, ο Κωνσταντίνος Πατσαλίδης, ο Λεωνίδας Καβάκος και ο Μίκης Μιχαηλίδης. Σήμερα ο αριθμός των μελών της ορχήστρας ανέρχεται σε περίπου εκατόν είκοσι μουσικούς, με διευθυντή τον αρχιμουσικό Μύρωνα Μιχαηλίδη.

Πέρα από τις τακτικές συμφωνικές της συναυλίες, καλύπτει ένα ευρύ φάσμα καινοτόμων καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, πραγματοποιώντας τακτικά παραστάσεις όπερας, μπαλέτου, με συνοδεία βωβού κινηματογράφου κλπ, δραστηριότητες που έχουν

προσελκύσει νέο κοινό στην ορχήστρα κατά τα τελευταία χρόνια. Στο πλαίσιο της διαμόρφωσης του μελλοντικού φιλόμουσου κοινού εντάσσεται η έντονη δραστηριότητά της με εκπαιδευτικές συναυλίες για παιδιά, νέους και όλη την οικογένεια.

Ένας από τους βασικούς στόχους της ορχήστρας είναι η προβολή της ελληνικής μουσικής παρακαταθήκης με την παρουσίαση πολλών πρώτων εκτελέσεων πανελληνίως και παγκοσμίως. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η προώθηση νέων καλλιτεχνών, πολλοί από τους οποίους σήμερα είναι καταξιωμένοι στην ελληνική και διεθνή μουσική σκηνή. Πρωτοπορώντας στον ελληνικό μουσικό χώρο, ηχογραφεί με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως η BIS και η NAXOS. Στις πρόσφατές της παραγωγές εντάσσεται η ηχογράφηση των Κοντσέρτων αρ. 3 και 4 του Μπετόβεν με σολίστα τον Aldo Ciccolini (EMI Classics).

Στον κατάλογο των Ελλήνων και ξένων αρχιμουσικών και σολίστ που έχουν συμπράξει με την Κ.Ο.Θ. συμπεριλαμβάνεται ένας μεγάλος αριθμός διάσημων προσωπικοτήτων: P. Domingo, J. Carreras, L. Pavarotti, S. Accardo, J. Anderson, V. Ashkenazy, P. Badura-Skoda, L. Berman, P. Fournier, B. L. Gelber, N. Gutman, J. Horenstein, A. Khatchaturian, L. Kogan, E. Kurtz, N. Magalov, M. Maisky, Ch. Mandeal, S. Mintz, W. Nelson, I. Pogorelich, R. Ricci, M. Rostropovich, G. Shaham, Y. Simonov, V. Spinakov, V. Tretjakov, Οδ. Δημητριάδης, Λ. Καβάκος, Κ. Κασαρής, Θ. Κερκέζος, Κ. Πασχάλης, Δ. Σγούρος, Μ. Τρίμος, κ.ά.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί τις συναυλίες της στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης. Πέρα από τη συχνή και συστηματική παρουσία της σε πόλεις ολόκληρης της Βόρειας Ελλάδας, περιοδεύει σε όλο τον ελλαδικό χώρο. Εμφανίζεται επίσης στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και συμπράττει στα σημαντικότερα φεστιβάλ τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού (Φεστιβάλ Αθηνών-Ηρώδειο, Δημήτρια, Φιλίππων, Διεθνές Φεστιβάλ «Κύπρια»-Κύπρος, International Festival Zino Francescatti-Μασσαλία, Φεστιβάλ Eclectic-Βαλένθια κ.ά.).

Το Φεβρουάριο του 2007 η παραγωγή της ΚΟΘ "Impressions for saxophone and orchestra", με σολίστα τον Θεόδωρο Κερκέζο, απέσπασε το βραβείο ποιότητας δισκογραφίας Pizzicato "Supersonic" και προτάθηκε από τη NAXOS για δύο υποψηφιότητες βραβείων "Grammy". Το Δεκέμβριο του 2007 πραγματοποίησε μια ιστορική συναυλία στην Αίθουσα Συναυλιών της Απαγορευμένης Πόλης του Πεκίνου, αφιερωμένη στο Ν. Καζαντζάκη, στο πλαίσιο του πολιτιστικού έτους της Ελλάδας στην Κίνα.

Τον Ιούνιο του 2008 κυκλοφόρησε στη διεθνή αγορά το νέο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης με έργα του Ν. Σκαλκώτα, σε συνεργασία με τη δισκογραφική εταιρεία BIS, το οποίο περιλαμβάνει και πρώτες παγκόσμιες ηχογραφήσεις. Επίσης, τον Απρίλιο του 2009 κυκλοφόρησε το τρίτο CD της ορχήστρας με έργα του Ildebrando Pizzetti από την εταιρεία NAXOS, το οποίο αποτελεί παγκόσμια πρώτη ηχογράφηση έργων του Ιταλού συνθέτη. Το CD, με έργα εμπνευσμένα από την ελληνική θεματολογία, απέσπασε την τιμητική διάκριση σε δισκογραφική εργασία ελληνικού ενδιαφέροντος που απένειμε τον Δεκέμβριο του 2009 η Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών.

Τον Απρίλιο του 2009 η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποίησε μια ιστορική εμφάνιση στην αίθουσα Smetana Hall της τσεχικής πρωτεύουσας, συμπράττοντας με τη Φιλαρμονική Χαρσντίν της Πράγας και ερμηνεύοντας το Requiem του G. Verdi. Τον Νοέμβριο του 2009 εμφανίστηκε στην Ιταλία, στο Θέατρο Μαντσόνι στην Πιστόια και στο Θέατρο Βέρντι στη Φλωρεντία, ενώ πρόκειται να εμφανιστεί στη Γερμανία την άνοιξη του 2010.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.tssso.gr

Μύρων Μιχαηλίδης

Αρχιμουσικός

Έχει διευθύνει πολλές σημαντικές ορχήστρες στη Γερμανία, το Ισραήλ, την Ιταλία, την Τσεχία, τη Σλοβακία, την Πολωνία, την Πορτογαλία, τη Ρουμανία, την Ταϊβάν. Στο κατάλογο των ορχηστρών που διευθύνει συγκαταλέγονται η Συμφωνική του Βερολίνου, η Φιλαρμονική του Βουκουρεστίου, η Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας της Πράγας, η Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας του Βουκουρεστίου, η Φιλαρμονική της Μπρατισλάβα, η Συμφωνική Ορχήστρα της Ιερουσαλήμ, η Ορχήστρα της Όπερας της Ανατολικής Σαξωνίας κ.ά. Στην Ελλάδα έχει συνεργαστεί επανειλημμένως με όλες τις ορχήστρες. Συνεργάζεται επίσης σε τακτική βάση με την Εθνική Λυρική Σκηνή.

Συμμετείχε ως Διευθυντής Ορχήστρας σε Φεστιβάλ στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, καθώς και σε επετειακές εκδηλώσεις. Τον Δεκέμβριο του 2007 διηύθυνε την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης σε μία ιστορική εμφάνιση στην Αίθουσα Συναυλιών της Απαγορευμένης Πόλης του Πεκίνου. Επρόκειτο για ένα από τα σημαντικότερα καλλιτεχνικά γεγονότα του Πολιτιστικού Έτους της Ελλάδας στην Κίνα, στο πλαίσιο των Ολυμπιακών Αγώνων του 2008.

Έχει συνεργασθεί με διάσημους καλλιτέχνες όπως: Aldo Ciccolini, Paul - Badura Scoda, Κυπριανό Κατσαρή, Shlomo Mintz, Salvatore Accardo, June Anderson, Cheryl Studer, Fazil Say, Ivo Pogorelich, Lars Vogt, Mischa Maisky, Μαρτίνο Τιρίμο και άλλους. Από το 1999 έως το 2004 διατέλεσε μόνιμος αρχιμουσικός στην Όπερα της Ανατολικής Σαξωνίας στη Γερμανία. Από τον Ιούλιο του 2004 είναι ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Το πρώτο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με την αγγλική εταιρεία NAXOS ήταν μια παραγωγή που εγκαινίασε τη νέα σειρά Greek Classics της μεγάλης δισκογραφικής εταιρείας. Υπό τη διεύθυνση του Μύρωνα Μιχαηλίδη, συμπράττει ο διεθνούς φήμης σαξοφωνίστας Θόδωρος Κερκέζος, σε Α΄ παγκόσμια ηχογράφιση έργων Ελλήνων συνθετών. Τον Φεβρουάριο του 2007, το CD αυτό απέσπασε το βραβείο ποιότητας δισκογραφίας "Supersonic" του έγκυρου περιοδικού Pizzicato (Λουξεμβούργο). Επίσης, έχει πραγματοποιήσει παραγωγή CD με το *Άξιον Εστί* του Μίκη Θεοδωράκη, καθώς και ηχογραφήσεις για το Τρίτο Πρόγραμμα με την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ.

Το τελευταίο CD της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης και του Μύρωνα Μιχαηλίδη (04/2009), το οποίο περιλαμβάνει αμιγώς ορχηστρικά έργα του σημαίνοντος Ιταλού συνθέτη Ildebrando Pizzetti, μερικά μάλιστα εκ των οποίων σε πρώτη παγκόσμια ηχογράφιση, αποσπά διθυραμβικές κριτικές στον διεθνή τύπο (μεταξύ των οποίων και τα πέντε διαπάσων στο περιοδικό Diapason), ενώ πρόσφατα απέσπασε την τιμητική διάκριση για το έτος 2009 από την Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Κριτικών Μουσικών.

Στις ξεχωριστές δισκογραφικές δραστηριότητες του Μύρωνα Μιχαηλίδη ανήκει η ηχογράφιση των *Κοντσέρτων αρ. 3 και 4* του Μπετόβεν με τον διάσημο πιανίστα Άλντο Ταικολίνι και την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Όσον αφορά το συγγραφικό του έργο, ιδιαίτερη μνεία αξίζει στη συγγραφή εξειδικευμένης καλλιτεχνικής και τεχνικοοικονομικής μελέτης για τη δημιουργία συμφωνικής ορχήστρας στην Ελλάδα (2003). Έχει αποσπάσει εξαιρετικές κριτικές για παραγωγές όπερας, συναυλίες και ηχογραφήσεις σε ευρείας κυκλοφορίας έγκριτα περιοδικά, όπως το Diapason, Das Orchester, το Orpenwelt, το Fanfare, το Gramophone, και σε μεγάλες εφημερίδες, όπως η Sächsische Zeitung, η Berliner Morgenpost, η Der Tagespiegel, η Corriere della Sera, La Repubblica, καθώς και τιμητικές διακρίσεις.

Σπούδασε πιάνο με τον Δημήτρη Τουφεξή στην Αθήνα και αργότερα σπούδασε Διεύθυνση Ορχήστρας στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Βερολίνου (Δίπλωμα Διεύθυνσης Ορχήστρας με Άριστα, 1996) με τον Hans-Martin Rabenstein. Παράλληλα, παρακολούθησε σεμινάρια Διεύθυνσης Ορχήστρας με τον Μιλτιάδη Καρύδη στην Ακαδημία Carl Maria von Weber της Δρέσδης και με τον Simon Rattle (Διευθυντή Φιλαρμονικής του Βερολίνου). Εκτός από τη μουσική μόρφωση απέκτησε και πανεπιστημιακή, αφού είναι πτυχιούχος του Τμήματος Νομικών και Οικονομικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Δόμνα Ευνουχίδου

πιάνο

Η Δόμνα Ευνουχίδου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και αποφοίτησε από το Κρατικό Ωδείο με άριστα παμψηφεί και Α' βραβείο. Συνέχισε τις σπουδές της στην École Normale de la Musique, κοντά στον Ζαν Μπλανκάρ και στο Conservatoire National Supérieur de la Musique στο Παρίσι, με πρώτο βραβείο στο πιάνο και στη μουσική δωματίου.

Επίσης, φοίτησε στη Musikhochschule του Μονάχου και στη Musikhochschule της Φραγκφούρτης και εργάστηκε σε σεμινάρια και θερινές μουσικές ακαδημίες με τον Μαουρίτσιο Πολλίι, τον Μπισολάβ Ροστρόπόβιτς, τον Σέρτζιου Τσελιμπιτάκε κ.ά.

Έχει εμφανιστεί ως σολίστ με όλες τις ελληνικές ορχήστρες, καθώς και με τη Συμφωνική της Βουδαπέστης και της Κωνσταντινούπολης, τη Φιλαρμονική της Μαδρίτης, την Ορχήστρα Pro Musica της Οξφόρδης, τη Συμφωνική της Ραδιοφωνίας της Νοτιοδυτικής Γερμανίας, τη Συμφωνική του Μπάντεν-Μπάντεν, την Ορχήστρα Φιλαρμόνια του Λονδίνου κ.ά. Ως σολίστ, επίσης, συμμετείχε σε πολλά φεστιβάλ στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Αθηνών, Σύμης, Πατρών, Ηρακλείου, Δημήτρια, Αίξ αν Προβάνς, Donaueschingen, Οχρίδας, Midem-Cannes κ.ά).

Η δισκογραφία της περιλαμβάνει όλα τα έργα για πιάνο του Γιάννη Κωνσταντινίδη, καθώς και έργα του Αιμίλιου Ριάδη, του Μανώλη Καλομοίρη και του Μωρίς Ραβέλ. Έχει, ακόμα,

ηχογραφήσει για το ραδιόφωνο και την τηλεόραση στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Το 1998 ίδρυσε το Pianissimo, ένα συγκρότημα δώδεκα πιανίστων σε έξι πιάνο, που ερμηνεύει, κυρίως, σύγχρονη μουσική και συνθέσεις γραμμένες ειδικά γι' αυτό. Το ρεπερτόριο της πιανίστριας περιλαμβάνει 40 κοντσέρτα και μια μεγάλη επιλογή έργων για σόλο πιάνο, από τον Μπαχ μέχρι σήμερα. Διδάσκει στο Μουσικό Κολέγιο Θεσσαλονίκης και είναι διευθύντρια του Νομαρχιακού Ωδείου Φλώρινας από το 2007. Συχνά συμμετέχει σε ελληνικές και διεθνείς επιτροπές διαγωνισμών.

Η Δόμνα Ευνουχίδου έχει παίξει αποφασιστικό ρόλο στην οργάνωση νέων μουσικών θεσμών στη Βόρεια Ελλάδα, όπως είναι η Εβδομάδα Νέων Καλλιτεχνών, η Βαλκανική Εβδομάδα Νέων Καλλιτεχνών και οι Διεθνείς Μουσικές Ημέρες, που διοργανώνει κάθε χρόνο η HELEXPO. Είναι, επίσης, ιδρυτικό μέλος του Διεθνούς Διαγωνισμού Μουσικής Δωματίου - HELEXPO της Θεσσαλονίκης. Τέλος, με δική της πρωτοβουλία οργανώθηκε το Φεστιβάλ «Μουσική στη Σαμοθράκη», που συνδυάζει την κλασική με τη δημοτική μουσική και το Φεστιβάλ - Σεμινάρια μουσικής στο Νυμφαίο.

GABRIEL FAURÉ (1845-1924)

PAVANE

Ο Fauré έγραψε την *Pavane* για τις συναυλίες του Jules Danbé το 1886 αρχικά μόνο για ορχήστρα. Ένα χρόνο αργότερα η κόμισσα E. de Greffulhe του πρότεινε να συμπληρώσει το έργο με ένα χορωδιακό μέρος. Για το μέρος αυτό ο κόμης Montesquiou έγραψε στίχους στο στυλ του Verlaine και η νέα επεξεργασία με τη χορωδία πρωτοπαίχτηκε στις 28 Απριλίου 1888 στο Παρίσι. Το 1891 μάλιστα η κόμισσα Greffulhe, με τη συγκατάθεση του συνθέτη, παρουσίασε και σκηνικά, σε μια εκδήλωση στο δάσος της Βουλώνης.

Με τη γενική τάση της ρομαντικής εποχής να αναζητούνται και να αναβιώνουν παλιές φόρμες ή παλιά στυλ, επανεμφανίζονται φόρμες που για αιώνες δεν είχαν χρησιμοποιηθεί. Τέτοια είναι και η περίπτωση της παβάνας, η οποία ήταν ένας ήρεμος μεγαλόηρεπος χορός στις αυλές του 16ου αιώνα. Η αρχική λειτουργία του χορού έχει βέβαια χαθεί στον Fauré, αλλά ο ήρεμος και ευγενικός χαρακτήρας της παβάνας διατηρείται. Στην αρχή ακούγεται από το φλάουτο το θέμα που κυριαρχεί σε όλο το έργο και του δίνει μελαγχολική χροιά, ενώ τα έγχορδα το συνοδεύουν με αρπιάσματα. Μια μεσαία ενότητα δραματοποιεί την ήρεμη ατμόσφαιρα, η οποία όμως αποκαθίσταται με το κύριο θέμα.

Στο σύνολό του αυτό το έργο δείχνει την τόσο χαρακτηριστική για τον Fauré διαφάνεια των απαλών εμπερισητιστικών ηχοχρωμάτων.

Evelin Voigtmann

ΠΕΝΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ (1917-1994)

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ, ΕΡΓΟ 18

Το όνομα της Πένας Κυριακού έχει πρωτίστως συνδεθεί με τις υψηλού επιπέδου πιανιστικές ερμηνείες της, τόσο σε συναυλίες στην Ελλάδα, την Ευρώπη και την Αμερική, όσο και σε ηχογραφήσεις άγνωστων ή παραγνωρισμένων στα μέσα του 20ού αιώνα συνθέσεων των F. Mendelssohn (απάντων των πιανιστικών του έργων), Antonio Soler κ.ά. Η συνθετική της δραστηριότητα, που είναι αφιερωμένη σχεδόν αποκλειστικά στο πιάνο, παραμένει ελάχιστα γνωστή, παρά το γεγονός ότι συνιστούσε αναπόσπαστο τμήμα των σπουδών και των απαρχών της μακράς καλλιτεχνικής της σταδιοδρομίας, από τις αρχές της δεκαετίας του 1920 (σε ηλικία πέντε μόλις ετών) έως τις αρχές της δεκαετίας του 1940. *Το Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα*, έργο 18, δεσπόζει ανάμεσα στα έργα της ως το πλέον εκτενές και φιλόδοξο, ενώ συγχρόνως αποτελεί το επιστέγασμα αλλά και την απόληξη της συνθετικής της πορείας. Η σούνθεσή του έλαβε πιθανότατα χρώμα μεταξυτώνων 1938-1940, δίκως πάντως να μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο της αποπεράτωσης της ενορχήστρωσης της παρτιτούρας κατά τα αμέσως επόμενα χρόνια, έως το 1943, όταν σε συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών της 19ης Δεκεμβρίου το κοντσέρτο αυτό παρουσιάστηκε σε πρώτη εκτέλεση, με σολίστ την συνθέτρια και υπό τη διεύθυνση του Θεόδωρου Βαβαγιάννη.

Το έργο αυτό χαιρετίστηκε ως το πρώτο κοντσέρτο ελληνίδας συνθέτριας και φαίνεται πως γνώρισε αρκετά καλή υποδοχή από το κοινό, όχι όμως και από τους κριτικούς και διηγήτριες γυναίκες μουσικοκριτικούς της εποχής, οι οποίες επέκριναν την τεράστια απόσταση ανάμεσα στην ερμηνευτική δεινότητα και τη συνθετική ικανότητα της Κυριακού, την υφολογική και δομική ασάφεια του έργου, την απουσία εμπνευσμένων μελωδικών ιδεών, ρυθμικής ποικιλίας, ικανοποιητικής θεματικής ανάπτυξης και συνοχής, αλλά και την αδυναμία ανάδειξης του σολιστικού οργάνου έναντι της ορχήστρας. Σε κάθε περίπτωση, η γραφή του κοντσέρτου ήταν σίγουρα αρκετά τολμηρή για τα κριτήρια και τα δεδομένα της αθηναϊκής μουσικής ζωής κατά τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1940, ενώ η μετέπειτα παντελής εξαφάνιση του έργου από την ελληνική συναυλιακή δραστηριότητα θα πρέπει ασφαλώς να αποδοθεί σε πολλούς και ποικίλους επιπρόσθετους παράγοντες. Μία δεύτερη εκτέλεση του ίδιου κοντσέρτου πραγματοποιήθηκε πολλά χρόνια αργότερα, στο πλαίσιο μιας περιοδείας της Κυριακού στην Ευρώπη και, πιο συγκεκριμένα, στις 14 Απριλίου του 1954 στην Γενεύη της Ελβετίας.

Το πρώτο μέρος προλαμβάνει τη μορφή μιας μάλλον ασυνήθιστης φαντασίας πάνω σε ένα βηματικό και αυστηρά ανημιτονικό, κατ' αρχήν, μοτιβικό κύτταρο, που αναδύεται σταδιακά μέσα από ζοφερά ήμπερσοιστικά ηχοχρώματα (Allegro) και παίρνει τη μορφή τοκκάτας μόλις το πιάνο κάνει την πρώτη του εμφάνιση (Più mosso). Η μοτιβική αυτή ιδέα γνωρίζει στη συνέχεια ποικίλες ρυθμικές και μετρικές μεταμορφώσεις σε μια σειρά από δυναμικές αντιπαράθεσεις, αλλά και συμπράξεις του σολίστα με την ορχήστρα (Tempo I), ενώ παράλληλα ενσωματώνει έως έναν βαθμό και το χρωματικό στοιχείο κατά τη συνεχή αναπτυξιακή της πορεία. Έπειτα από στιγμές μεγάλης έντασης, μια βαθμιαία αποκλιμάκωση οδηγεί σε μια ηπιότερη πιανιστική παραλλαγή του βασικού αυτού μοτίβου (Calm), που ωστόσο σύντομα παραχωρεί και αυτή τη θέση της σε μια διαφορετική ιδέα, η οποία συνίσταται σε ανιόντα και κατιόντα άλματα τρίτης και εξελίσσεται με αρκετή ρυθμική ζωντάνια τόσο μεταξύ των οργάνων της ορχήστρας όσο και στο σολιστικό μέρος, όπου εξ αρχής υποκείται σε μια δεξιοτεχνική ρευστοποίηση συγχորδικής υφής. Γρήγορα όμως η «παρένθεση» αυτή κλείνει και με τη μεσολάβηση ενός σκοτεινού πέρασματος ακολουθείται από μια νέα ορμητική ενότητα (Presto), στην οποία το πιάνο περιβάλλει με περίτεχνες αεικίνητες φιογούρες τις σκοραδικές ορχηστρικές υπομνήσεις του βασικού μοτίβου και κατόπιν οικειοποιείται τη θεμελιώδη αυτή ιδέα στο πλαίσιο μιας ασυνόδευτης σολιστικής καντέντσας. Τέλος, η ορχήστρα επανακάμπτει με τη μοναδική σαφή αναδρομή σε μία εκ των προγενεστέρων μεταμορφώσεων του βασικού μοτίβου (Tempo I), η οποία τώρα επεκτείνεται για τις ανάγκες μιας «έμμονης» και ζωηρής κατακλειδίας.

Σε αντίθεση με το εναρκτήριο, το αργό μέρος του κοντσέρτου (Andante) είναι γραμμένο σε τονικό ιδίωμα και διαπνέεται από έναν παθητικό ρομαντικό χαρακτήρα. Ωστόσο, η βασική του ιδέα, που εισάγεται απ' ευθείας στη μεσαία ηχητική περιοχή του πιάνου, αιωρείται ανάμεσα στη σι-ύφεση και τη μι-ύφεση-ελάσσονα και συνοδεύεται από ανιούσες βηματικές προόδους σε συγκεκριμένο ρυθμό, ο οποίος διατρέχει ουσιαστικά ολόκληρο το μέρος, προσδίδοντάς του μια αδιάλειπτη λανθάνουσα ένταση. Παράλληλα, η τονική αμφισημία διατηρείται κατά την άμεση επανάληψη της αρχικής αυτής ιδέας με λιτή ορχηστρική συνοδεία, έπειτα προεκτείνεται στη μετατροπική μεσαία ενότητα, όπου με νέα μελωδικά «σπαράγματα» διαμορφώνεται μια λυρική ανάταση, αλλά και μια μάλλον τραγική ηχητική εκτόνωση και τελικά αίρεται οριστικά στη συνοπτική (και εξαιρετικά ισχυρή ενορχηστρωτικά) επαναφορά της αρχικής ιδέας. Με αυτή, η σι-ύφεση-ελάσσονα επικυρώνεται πλέον ως βασική τονικότητα, προτού εδραιωθεί περαιτέρω στην coda του αργού αυτού μέρους, με τις σολιστικές οιμηγές του κλαρινέτου και το καταληκτικό ψυχορράγημα του πιάνου.

Με μια σειρά οπασμωδικών χειρονομιών (Nivace), όμως, ο σολίστας επιτυγχάνει να διαλύσει την καταθλιπτική ατμόσφαιρα στην έναρξη του τρίτου μέρους και να οδηγήσει σε ένα ορμητικό εισαγωγικό τμήμα (Allegro maestoso), το οποίο μάλιστα βασίζεται στη ρωμαλέα μεταμόρφωση ενός ήσυχου και σχετικά επισοιούδους πέρασματος του πρώτου μέρους. Παρ' όλα αυτά, στο επίκεντρο του τελικού αυτού μέρους (Presto) τίθεται μια ακολουθία νέων μοτιβικών ιδεών, οι οποίες οργανώνονται σύμφωνα με έναν πρωτότυπο αποδομοτικό συνδυασμό των μορφών της συνάτας και του ρόντο. Έτσι, αυτό που θα μπορούσε να εκληφθεί ως κύριο θέμα, μια χαριτωμένη και ζωηρή «νεοκλασική» ιδέα, επανέρχεται σε μian ευσύνουπη αλλά και πλουσιότερα ενορχηστρωμένη εκδοχή έπειτα από μια δεύτερη, πιο λυρική και μελωδική ιδέα, η οποία με τη σειρά της διαδέχεται ένα νέο λεπταίσθητο παράγωγο του αρχικού μοτιβικού υλικού και ακολουθείται επίσης από μία ακόμη παραλλαγή του. Δύο άλλες μοτιβικές ιδέες έρχονται κατόπιν να προστεθούν και να εναλλαχθούν μεταξύ τους, δίνοντας περισσότερη έμφαση στην αρμονική πλέον παράμετρο, προτού ξεκινήσει την πορεία του ένα ανοδικό καταληκτικό πέρασμα, το οποίο παράλληλα κλιμακώνεται με εντυπωσιακό δυναμισμό. Μετά το κομβικό αυτό σημείο, εντούτοις, όλα τα παραπάνω μοτιβικά μορφώματα επανεκτίθενται παραλλαγμένα (πλην των δύο πρώτων που επανεμφανίζονται εδώ αυτούσια), με ορισμένες εσωτερικές αντιμεταθέσεις και κάποιες τροποποιήσεις, αλλά και με την ενσωμάτωση μιας σύντομης σολιστικής καντέντσας, ενώ ειδικά το καταληκτικό πέρασμα εμπλουτίζεται με αναφορές σε στοιχεία του εισαγωγικού τμήματος, το υλικό του οποίου συνιστά τη βάση για τη διαμόρφωση μιας επιβλητικής και αστραφτερής coda.

Ιωάννης Φούλιας

GIAN FRANCESCO MALIPIERO (1882-1973)

Ο Ιταλός συνθέτης και μουσικολόγος Τζαν Φραντσέσκο Μαλιπιέρο (1882-1973) είναι στις μέρες μας πιο γνωστός για τις εκδόσεις των Απάντων του Κλάουντιο Μοντεβέρνι και πολλών έργων του Βιβάλνι, παρά για το τεράστιο συνθετικό του έργο. Γόνος μιας μουσικής οικογένειας ο παππούς του Φραντσέσκο (1824-1887) ήταν συνθέτης όπερας, ο πατέρας του Λουίτζι πιανίστας και μαέστρος και ο ανιψιός του Ρικάρντο (1914) έγινε επίσης συνθέτης ο νεαρός Τζαν Φραντσέσκο, μετά το διαζύγιο του πατέρα του, τον ακολούθησε σε διάφορες πόλεις (Τριέστε, Βερολίνο, Βιέννη) και ξεκίνησε σπουδές βιολιού. Το 1899 επέστρεψε στη γενέτειρά του, τη Βενετία και άρχισε μαθήματα σύνθεσης με τον Marco Enrico Bossi. Καθοριστική για την εξέλιξή του στη σύνθεση ήταν η μελέτη (και αργότερα έκδοση) εντελώς άγνωστων τότε Ιταλών συνθετών του πρώιμου μπαρόκ, όπως οι Μοντεβέρνι, Φρεσκομπάλνι και Μερουλό, τους οποίους ανακάλυψε το 1902 στη Biblioteca Marciana της Βενετίας. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του το 1904 παρουσίασε τα πρώτα του έργα, τα οποία όμως αργότερα αποκήρυξε. Μια σύντομη θητεία σπουδών στο Βερολίνο με τον Μαξ Μπρουχ δεν του προσέφερε αρκετά, ενώ το ταξίδι στο Παρίσι το 1913, όπου άκουσε μεταξύ άλλων το *Le sacre du printemps* του Στραβίνσκου, τον επηρέασε βαθύτατα. Έχει ενδιαφέρον το γεγονός ότι ο Μαλιπιέρο στράφηκε σε παλιά, ανεξάρτητα μεταξύ τους μουσικά στυλ, όπως για ένα διάστημα έκανε και ο συνομήλικός του Στραβίνσκου και τα ενσωμάτωσε σε σύγχρονες συνθετικές τεχνικές.

Από το 1910 ζούσε κυρίως στο Asolo κοντά στη Βενετία και από το 1921 ξεκίνησε τη διδακτική του καριέρα πρώτα στην Πάρμα και αργότερα στη Βενετία στο Liceo Musicale, του οποίου έγινε και διευθυντής (1939 - 1952). Ανάμεσα στους μαθητές του ανήκουν ο Luigi Nono και ο Bruno Maderna. Ο Μαλιπιέρο υποστήριξε αρχικά την πολιτιστική αισθητική της φασιστικής κυβέρνησης του Μουσολίνι, πράγμα για το οποίο του άσκησαν δριμύτατη κριτική οι συνάδελφοί του και ιδιαίτερα ο φίλος του Alfredo Casella. Παράλληλα με τη διδακτική και εκδοτική του δραστηριότητα, ο Μαλιπιέρο συνέχισε να συνθέτει μέχρι το 1969, επιστρέφοντας σε περισσότερη διαφάνεια και λιτότητα στα ώριμα έργα του. Το έργο του είναι τεράστιο και περιλαμβάνει - μεταξύ άλλων - 8 κουαρτέτα εγχόρδων, 17 συμφωνίες ή συμφωνικά ποιήματα, 11 κοντσέρτα, 4 μπαλέτα και πάνω από 25 όπερες. Βέβαια, ο Μαλιπιέρο δεν ακολουθεί το συνηθισμένο μελωδικό στυλ των γνωστών Ιταλών συνθετών του 19ου αιώνα, αλλά αναπτύσσει μια ιδιαίτερη προσωπική γλώσσα, που πηγάζει από τεχνικές της εποχής μπαρόκ, όπως το ύφος κοντσερτάντε, εναλλαγές 'ρετζίζιτρων' ή η έντονη χρήση της τετάρτης, οι οποίες συνδυάζονται με πολυρρυθμία και σύνθετη τονικότητα και φτάνουν μέχρι την απόλυτη χρωματικότητα και τον δωδεκαφθογγισμό σε κάποιο βαθμό.

GROTTESCO (1918)

Ένα εμπνευσμένο και ενδιαφέρον δείγμα της ίδιας περιόδου είναι το *Grottesco* για μικρή ορχήστρα, το οποίο ολοκληρώθηκε τον Απρίλη 1918 στη Ρώμη. Το έργο γράφτηκε για ένα 'μπαλέτο' με μαριονέτες του ζωγράφου Fortunato Depero (1892-1961), το οποίο ονομάστηκε "I selvaggi" και παίχτηκε στη Ρώμη στο Teatro dei riscogli τον ίδιο μήνα, υπό τη διεύθυνση του Alfredo Casella. Η μουσική σε αυτό το έργο πρέπει να θεωρηθεί περιγραφική, αφού προοριζόταν να πλαισιώνει σκηνές σε μακρινό τοπίο, όπου εμφανίζονται άγρια πλάσματα (*selvaggi*) και ένα πράσινο φίδι (φαγκότο). Η μουσική είναι ρευστή και θυμίζει λίγο Στραβίνσκου. Το 'γκροτέσκο' στοιχείο είναι αισθητό, αλλά σε μετριασμένο βαθμό και χωρίς την ένταση των συνθηκών της εποχής, αφού το κουκλοθέατρο ήταν μάλλον για παιδιά. Ωστόσο παρουσιάζει πολλά χαρακτηριστικά της ενδιαφέρουσας μουσικής γλώσσας του Μαλιπιέρο.

DITIRAMBO TRAGICO (1917)

Ύστερα από τις βαθιές καλλιτεχνικές εντυπώσεις του ταξιδιού του στο Παρίσι, ο Μαλιπιέρο βίωσε την τρομακτική αναστάτωση της ζωής του με τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, που τον ανάγκασε να εγκαταλείψει το σπίτι του και να αναζητήσει καταφύγιο σε διάφορα μέρη, όπως το 1917 στο Crespano. Οι εμπειρίες αυτές εισχώρησαν στις συνθέσεις της συγκεκριμένου περιόδου, όπως και στο *Ditirambo tragico* (Τραγικός Διθύραμβος), το οποίο ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 1917. Το έργο παρουσιάζει μια σύνθετη μουσική γλώσσα, τόσο σε ρυθμικό όσο και σε αρμονικό επίπεδο. Αρχίζει με ένα εισαγωγικό τμήμα, στο οποίο τα πνευστά εισάγουν το κύριο θέμα, ενώ τα έγχορδα δίνουν το στίγμα της ανησυχίας. Στο κύριο τμήμα του έργου, το οποίο ακολουθεί μια ελεύθερη εξέλιξη, η ένταση κορυφώνεται όλο και περισσότερο, ενώ το αρχικό θέμα πλαισιώνεται από δύο νέα θέματα. Η λύτρωση έρχεται στο τέλος με μια θριαμβευτική κορύφωση.

SINFONIA DEGLI EROI (1905)

Ενώ τα περισσότερα από τα πρώιμα έργα του όπως τα *Sinfonia del mare* (1906) και *Sinfonie del silenzio e della morte* (1909 - 1910), ο Μαλιπιέρο τα είχε αποκηρύξει το 1913 και τα είχε εν μέρει καταστρέψει, μερικά από αυτά, όπως η *Sinfonia degli eroi* (Συμφωνία των Ηρώων, 1905), έχουν ανακαλυφθεί σχετικά πρόσφατα. Παρά το γεγονός ότι ο συνθέτης σε αυτά τα έργα ακολουθεί τα δεδομένα μιας μεταρομαντικής γλώσσας, αναζητάει νέους δρόμους στη φόρμα. Σε όλη τη ζωή του τον απασχολούσε η έννοια της 'συμφωνίας' και ήδη στα πρωτόεια προτιμάει τα στοιχεία του πιο ελεύθερου μορφολογικά συμφωνικού ποιήματος, παρά τα κλασικά πρότυπα της φόρμας της συμφωνίας. Ακόμη στα ώριμα έργα του, όταν πλέον θα αριθμήσει τις συμφωνίες του, η δομή τους είναι ελεύθερη και πρέπει να έχουμε υπ' όψιν την αρχική σημασία της λέξης *Sinfonia*: 'ηχείν ταυτοχρόνως', όπως πρωτοχρησιμοποιήθηκε στο πρώιμο μπαρόκ. Μία απ' τις πρώτες γνωστές συνθέσεις του Μαλιπιέρο, η *Sinfonia degli eroi* έχει ουσιαστικά ενδιαφέρον ως πρωτόλειο, διότι εμφανίζει ακόμη 'απλοϊκή' τεχνική γραφή σε μεταβαγκνεरिकό ύφος. Πρόκειται για ένα μονομερές συμφωνικό ποίημα, του οποίου το θέμα δεν διευκρινίζεται πέρα από τον τίτλο (των Ηρώων). Έτσι έχει ελεύθερη δομική εξέλιξη, στην οποία επανέρχονται κάποια θέματα. Ο επικός και μυθολογικός χαρακτήρας της αρχής θα αλλάξει αρκετές φορές, θα δώσει τη θέση του σε αισθήματα πόνου, αλλά θα καταλήξει μεγαλόπρεπα στη μεγάλη κορύφωση του τέλους.

Evelin Voigtmann

FRIDAY, JANUARY 15th, 2010

Thessaloniki Concert Hall

Starting At: 21:00

piano

Domna Evnouchidou

Gabriel Fauré (1845 - 1924)

Pavane, έργο 50 (7')

R. Kyriakou (1917 - 1994)

Κοντσέρτο για πιάνο και ορχήστρα, έργο 18 (25')

I. Allegro

II. Andante

III. Vivace

First performance by the TSSO

conductor

Myron Michailidis

Intermission

Gian Francesco Malipiero (1882 - 1973)

Grottesco (5')

First performance by the TSSO

Ditirambo tragico (8')

First performance by the TSSO

Sinfonia degli eroi (22')

Word premiere

Νέα δισκογραφική παραγωγή της ΚΟΘ

Από το Απρίλιο του 2009 κυκλοφορεί το πρώτο CD της ορχήστρας με αμιγώς ορχηστρικά έργα (και τρίτο στη σειρά CD της ΚΟΘ) του **Ildebrando Pizzetti**, ενός από τους σημαντικότερους Ιταλούς συνθέτες του 20ου αιώνα. Το CD κυκλοφορεί από την εταιρεία **NAXOS**, ενώ περιλαμβάνει και έργα που ηχογραφούνται για πρώτη φορά παγκοσμίως. Εβδομήντα λεπτά ρομαντικής μουσικής με έντονα ιμπρεσιονιστικά στοιχεία και ιδιαίτερο μεσοεραϊκό χρώμα, με έμπνευση από την αρχαία ελληνική θεματολογία, αποτελούν τη νέα πρόκληση για την ΚΟΘ, αλλά και συγχρόνως τη νέα μεγάλη της κατάκτηση.

ΚΡΙΤΙΚΕΣ

«...Είναι μια θαυμάσια εκτέλεση, καλοπαιγμένη και ατμοσφαιρική... με γεμάτο αυτοπεποίθηση παίξιμο στα κόρνα και δυναμικές αποκορυφώσεις».
 «...ο μάεστρος κ. Μιχαηλίδης και η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ασφαλώς τιμούν τη μουσική δέσνυα. Το CD προτείνεται ανεπιφύλακτα».

David Hurwitz, www.classicstoday.com/review.asp – May 2009

«...αυτό είναι ένα πληθωρικό ποικιλόχρωμο CD ορχηστρικής μουσικής, που είναι θαυμάσια εκτελεσμένη και ωφελείται σε μεγάλο βαθμό στην πειθαρχία και το σεβασμό απέναντι στο μουσικό υλικό που επιβάλλει ο μάεστρος...».

Uncle Dave Lewis, www.allmusic.com/cg/amg.dll – May 2009

«...Ο Μύρων Μιχαηλίδης και η ΚΟΘ, τονίζοντας εκείνα τα σημεία, εκείνες τις δυναμικές αλλαγές, τις τόσο αγαπημένες στην εκφραστική επιθυμία του Pizzetti, καταφέρνουν να δώσουν επαρκή απόδειξη, δηλαδή ένα μουσικό όραμα, που είναι σε θέση να «αποκαλύπτει», παρά να «αφηγείται», να οσμάνει τον ακροατή, όχι μόνο να τον κάνει συμμετέχο...».

Andrea Bedetti, guide.supereva.it/musica_classica/interventi/2009/05/contro-il-verismo - 9 May 2009 (Μετάφραση από τα ιταλικά: Γωγώ Τσιντίκη)

«Όταν το ακούσετε, [θα είστε] ευγνώμονες για το γχείρημα της Naxos να εξασφαλίσει την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, υπό τη διεύθυνση του Μύωνα Μιχαηλίδη, για την ηχογράφησή του, μαζί με αρκετά ακόμη έργα του Pizzetti, τα οποία ηχογραφούνται για πρώτη φορά... Είναι μια μαγική στιγμή στη Naxos».

Robert R. Reilly, insidecatholic.com/joomla/index.php - 28/5/2009

«...Είναι πραγματικά πολύ ταιριαστό το γεγονός ότι μια ελληνική ορχήστρα, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, παρουσιάζεται εδώ, λαμβάνοντας υπόψη τη γενικότερη συνάφεια με την Ελλάδα που έχει αυτό το CD. Έχοντας εμφανιστεί μόνο σε δύο ακόμη CD, είναι πιθανό να μην έχετε ακούσει ποτέ το σύνολο αυτό. Ωστόσο, αποτελεί πρότυπο τελειότητας, και υπό τη διεύθυνση του μάεστρου Μύωνα Μιχαηλίδη, οι εκτελέσεις είναι τεχνικά άριστες, εξαιρετικά ποικιλόχρωμες και γεμάτες ενθουσιασμό γι' αυτό το αυστηρότερο ρεπερτόριο».

«Η ηχογράφηση είναι πολύ καλή από την άποψη της ηχοληψίας και ουσιαστικά αναπαράγει μια πειστική εικόνα της ορχήστρας σε έναν «ζεστό» χώρο. Τα ηχοχρώματα των οργάνων είναι αρκούτως φυσικά...».

Bob McQuiston, (*Classical Lost and Found*), www.CLOFO.com, P090710 – 13/7/2009

«Σίγουρα δεν είναι τυχαίο ότι η ορχήστρα σε αυτή την ηχογράφηση προέρχεται από την Ελλάδα: η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, υπό τη διεύθυνση του Μύωνα Μιχαηλίδη. Αυτή η κατά τα άλλα σχετικά άγνωστη ορχήστρα, της οποίας οι προηγούμενες ηχογραφήσεις έργων του Νίκου Σκαλκώτα έτυχαν καλής αποδοχής... εκτελεί το Concerto dell'estate εξίσου καλά με την προηγούμενη ηχογράφηση του Gardelli και της ορχήστρας του (Orchestre de la Suisse Romande). Και βεβαίως αποδίδει το χαρακτήρα των υπολοίπων έργων με ατμοσφαιρική ακρίβεια».

J. Scott Morrison, www.amazon.com/review/R2MESFGP15W304 - 26/5/2009

«...Η ορχήστρα της Θεσσαλονίκης είναι μια εξαιρετική ομάδα και ο διευθυντής της, ο Μύρων Μιχαηλίδης, κατέχει και κατανοεί τις παρτιτούρες, προσδίδοντάς τους νέα και ζεστή χροιά...».

Siebe Riedstra, www.opusklassiek.nl/cd-recensies/cd-sr/srpizzetti01.htm - mei 2009

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Κ.Ο.Θ.

	1η κατ/ρία	2η κατ/ρία	3η κατ/ρία
Πλατεία Α'	30 €	25 €	20 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	25 €	20 €	15 €
Εξώστης	20 €	15 €	10 €

Μειωμένο* - Ομαδικό

Πλατεία - Θεωρεία	20 €	15 €	10 €
Εξώστης	15 €	10 €	7 €

* εκπαιδευτικοί, φοιτητές, μαθητές, σπουδαστές ωδείων

Οικογενειακό	1η κατ/ρία	2η κατ/ρία	3η κατ/ρία
Πλατεία Α'	60 €	50 €	40 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	50 €	40 €	30 €
Εξώστης	40 €	30 €	20 €

1η κατηγορία: Συναυλίες: 1/1, 5/3, 26/3, 21/5

2η κατηγορία: Συναυλίες: 15/1, 22/1, 12/2, 26/2

3η κατηγορία: Συναυλίες: 19/2, 19/3, 7/5, 11/6

Πληροφορίες για συνδρομές στο τηλέφωνο: 2310 257910

Εισιτήρια και συνδρομές προπωλούνται στο Ταμείο της ΚΟΘ (Εθν. Αμύνης 2, Μέγαρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών), Δευτέρα έως Παρασκευή 9:00 - 15:00

Την ημέρα της εκάστοτε συναυλίας το ταμείο της ΚΟΘ λειτουργεί 10:00-13:00 (Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών) και 19:00-21:00 (στο χώρο της συναυλίας)

Τηλέφωνο ταμείου ΚΟΘ: 2310 236990

Εισιτήρια προπωλούνται από τα εκδοτήρια της πλατείας Αριστοτέλους και από το κατάστημα i-stores (www.i-stores.gr):
Γρ. Λαμπράκη 16 (Εύσομος, 2310 282020)

Τηλ. πληροφοριών και κρατήσεων εισιτηρίων i-stores:
801 11 15 16 17
(αστική χρέωση)

Ιστοσελίδα: www.tssso.gr

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ [-25%]

Α' ΠΑΚΕΤΟ (Συνολικό) - 12 συναυλίες

[1/1, 15/1, 22/1, 12/2, 19/2, 26/2, 5/3, 19/3, 26/3, 7/5, 21/5, 11/6]

Πλατεία Α'	225 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	180 €
Εξώστης	135 €
Φοιτητική Συνδρομή-Ειδική τιμή	120 €
Όλες οι ζώνες (εκτός πλατείας Α')	

Β' ΠΑΚΕΤΟ (Επιλογής)

Δημιουργήστε το δικό σας συνδρομητικό πακέτο με τις μουσικές προτιμήσεις της αρεσκειάς σας, σε οποιαδήποτε ζώνη, επιλέγοντας τουλάχιστον 4 συναυλίες, με την έκπτωση του 25% στη τιμή του εισιτηρίου, που ισχύει για όλα τα συνδρομητικά πακέτα.

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΙΚΩΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Κ.Ο.Θ.

	1η κατ/ρία	2η κατ/ρία	3η κατ/ρία
Πλατεία Α'	23 €	19 €	15 €
Πλατεία Β' - Θεωρεία	19 €	15 €	11 €
Εξώστης	15 €	11 €	8 €

Μειωμένο* - Ομαδικό

Πλατεία - Θεωρεία	15 €	11 €	8 €
Εξώστης	11 €	8 €	5 €

* εκπαιδευτικοί, φοιτητές, μαθητές, σπουδαστές ωδείων

Η ΚΟΘ διατηρεί το δικαίωμα –αν χρειαστεί- να τροποποιήσει το πρόγραμμα.

Η είσοδος μετά την έναρξη της συναυλίας επιτρέπεται μόνο στο διάλειμμα.

Η είσοδος στη συναυλία επιτρέπεται σε παιδιά 6 ετών και άνω.

Απαγορεύεται αυστηρά η βιντεοσκόπηση, η φωτογράφιση και η μαγνητοφώνηση κατά τη διάρκεια της συναυλίας.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Μ.Μ.Θ., 21:00

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΣΤΟΝ FRÉDÉRIC CHOPIN

(200 χρόνια από τη γέννησή
του)

διευθυντής ορχήστρας
Amos Talmon

πιάνο
Μαρτίνος Τιρίμος

Frédéric Chopin
Φαντασία σε Πολωνικές
Μελωδίες, έργο 13

Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Rondo a la Krakowiak,
έργο 14

Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Andante spianato et
Grande Polonaise, έργο 22

Robert Schumann
Συμφωνία αρ. 2 σε ντο
μείζονα, έργο 61

Στην αρχή του «Έτους Σοπέν», ο διάσημος Ελληνοκύπριος πιανίστας Μαρτίνος Τιρίμος δίνει μια πρόγευση του γιγάντιου εγχειρήματος που θα παρουσιάσει στο Λονδίνο την Άνοιξη, παίζοντας το σύνολο των έργων με πιάνο (σόλο ή μουσικής δωματίου) του Πολωνού συνθέτη. Η βραδιά θα κλείσει με τους ευφρόσυνους ήχους της 2ης Συμφωνίας του Σούμαν, που παραδόξως γράφτηκε σε μια περίοδο άσχημης ψυχικής και σωματικής υγείας του συνθέτη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Μ.Μ.Θ., 21:00

ΒΡΑΔΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

διευθυντής ορχήστρας
Christof Escher

μεσόφωνος
Μαρία Λα Βίρα

Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης

μουσική διδασκαλία
Μαίρη Κωνσταντινίδου

Αλέξανδρος Νιέφκι

(1938)

Α' εκτέλεση από την ΚΟΘ

Σκηνοθεσία: Sergei Eisenstein
Μουσική: Sergei Prokofiev

Η δημιουργική συνεργασία του Αιζενστάιν με τον Προκόφιεφ σε αυτήν την ταινία υπήρξε σταθμός στην ιστορία του κινηματογράφου. Η πλοκή κορυφώνεται στην ημίωρη επική μάχη με τα πρωτοποριακά ειδικά εφέ, που αποτέλεσε σημείο αναφοράς (βλ. Σπάρτακος και Πόλεμος των Άστρων). Ο αρχιμουσικός Βαλέρι Γκέργκιεφ, μάλιστα, έχει δηλώσει ότι η μουσική του Προκόφιεφ είναι «η καλύτερη που γράφτηκε ποτέ για τον κινηματογράφο».

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ ΚΟΘ

Καλλιτεχνικός Διευθυντής

Μύρων Μιχαηλίδης

A´ Βιολιά

Εξάρχοντες

Σίμος Παπάνας

Αντώνης Σουσάμολου

Κορυφαίοι A'

Μίκης Μιχαηλίδης

Γιώργος Πετρόπουλος

Θεόδωρος Πατσαλίδης

Tutti

Μαρία Δρούγου

Μαρία Σουέρεφ

Ευάγγελος Παπαδημήτρης

Εύη Δελφινόπουλου

Κρυστάλλης Αρχοντίς

Γιώργος Κανδυλίδης

Ανδρέας Παπανικολάου

Γκρέτα Παπά

Μαρία Σπανού

Ευτυχία Ταλακούδη

Χριστίνα Λαζαρίδου

Γιώργος Γαρυφαλλάς

Έκτορας Λάππας

Στράτος Κακάμπουρας

Κωνσταντίνος Παυλάκος

Daniel Stan

B´ Βιολιά

Κορυφαίοι A´

Ανθούλα Τζίμα

Κορυφαίοι B´

Αλκέτας Τζιαφέρης

Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

Tutti

Μίμης Τοπσιδης

Θανάσης Θεοδωρίδης

Δέσποινα Παπαστεργίου

Isabelle Both

Ευαγγελία Κουζώφ

Πόπη Μυλαράκη

Ελευθέριος Αδαμόπουλος

Μαρία Εκλεκτού

Γιώργος Κουγιουμτζόγλου

Μικέλ Μιχαηλίδης

Ίγκορ Σελαμαζίδης

Ίγγα Συμονίδου

Αναστασία Μισυρλή

Νίκος Τσανακάς

Ιρέν Τοπούρια

Βιόλες

Κορυφαίοι A´

Νεοκλής Νικολαΐδης

Χαρά Σειρά

Κορυφαίοι B´

Αντώνης Πορίκης

Αλεξάνδρα Βόλτσιτ

Tutti

Φελίτσια Ποπίκα

Ειρήνη Παραλίκα

Χρήστος Βλάχος

Κατερίνα Μητροπούλου

Βιολέτα Θεοδωρίδου

Δημήτρης Δελφινόπουλος

Ρόζα Τερζιάν

Δημοσθένης Φωτιάδης

Παύλος Μεταξάς

Θανάσης Σουργκούνης

Βιολοντσέλα

Κορυφαίοι A´

Βασίλης Σαΐτης

Απόστολος Χανδράκης

Νημίτρι Γκουντίμοβ

Κορυφαίοι B´

Λίλα Μανώλα

Tutti

Ανθούλα Κοντογιαννάκη

Γεώργιος Μανώλας

Βίκτωρ Δάβαρης

Δημήτρης Πολυζωίδης

Γιάννης Στέφος

Χρήστος Γρίμπας

Μαρία Ανισέγκου

Δημήτρης Αλεξάνδρου

Ιωάννα Κανάτσου

Ζόραν Στέπιτς

Κοντραμπάσο

Κορυφαίοι A´

Γιώργος Γράλιστας

Χαράλαμπος Χειμαριός

Κορυφαίοι B´

Γιάννης Χατζής

Ηρακλής Σουμελίδης

Tutti

Ελένη Μπουλασίκη

Ειρήνη Παντελίδου

Λεωνίδα Κυρίδης

Μιχάλης Σαπουντζής

Γιώργος Πολυχρονιάδης

Φλάουτα

Κορυφαίοι A´

Νικολός Δημόπουλος

Όθωνας Γκόγκας

Κορυφαίοι B´

Γιάννης Ανισέγκος

Μάλαμα Χατζή

Tutti

Νίκος Κουκίς

Όμποε

Κορυφαίοι A´

Δημήτρης Καλπαξίδης

Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι B´

Γιάννης Τσόγιας-Ραζάκοβ

Ντάριο Σαρτόρι

Tutti

Θωμάς Μητριζάκης

Κλαρινέτα

Κορυφαίοι A´

Κοσμάς Παπαδόπουλος

Χρήστος Γρασιόνης

Κορυφαίοι B´

Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή

Αλέξανδρος Σταυρίδης

Tutti

Βασίλης Καρατζίβας

Φαγκότα

Κορυφαίοι A´

Βασίλης Ζαρόγκας

Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι B´

Κώστας Βαβάλας

Μαρία Πουλιούδη

Tutti

Μαλίνα Ηλιοπούλου

Κόρνα

Κορυφαίοι A´

Τραϊανός Ελευθεριάδης

Κορυφαίοι B´

Βασίλης Βραδέλης

Παντελής Φειζό

Gergely Mályusz

Tutti

Δημήτρης Δεσποτόπουλος

Lisa-Jane Mályusz

Τρομπέτες

Κορυφαίοι A´

Σπύρος Παπαδόπουλος

Γρηγόρης Νέτσκας

Κορυφαίοι B´

Γιώργος Λασκαρίδης

Tutti

Δημήτρης Κουρατζίνος

Τρομπόνια

Κορυφαίοι A´

Φιλήμων Στεφανίδης

Αθανάσιος Ντώνης

Κορυφαίοι B´

Φώτης Δράκος

Γιώργος Κόκκορας

Tutti

Ευάγγελος Μπαλάς

Τούμπα

Κορυφαίοι B´

Γιώργος Τηνιακούδης

Πάυλος Γεωργιάδης

Τύμπανα

Κορυφαίοι A´

Δημήτρης Βίτπης

Μαρία-Μαργαρίτα

Κουρτπαρασιδου

Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

Κρουστά

Κορυφαίοι B´

Κώστας Χανής

Tutti

Ελευθέριος Αγγουριδάκης

Νέλια Μιχαηλίδου

Άρπα

Κορυφαίοι A´

Κατερίνα Γίμα

Πιάνο

Κορυφαίοι A'

Μαριλένα Λιακοπούλου

Οι μόνιμοι μουσικοί της ΚΟΘ αναφέρονται με σειρά αρχαιότητας

Έφορος ΚΟΘ

Ελένη Μπουλασίκη

Αναπληρωτής Εφόρου

Γιώργος Μανώλας

Βοηθός Αναπληρωτής

Εφόρου

Ζόραν Στέπιτς

Φροντιστές ΚΟΘ

Πέτρος Γιάντσης

Γιώργος Νιμπής

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΘ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Μύρων Μιχαηλίδης
e-mail: director@tssso.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ Φίλιππος Χατζησίμου
Τηλ. 2310 257920
e-mail: philh@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ Μίνα Παπακωνσταντίνου
Τηλ. 2310 257940
e-mail: secretary@tssso.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ Δέσποινα Ντάρτζαλη
(εξωτερική συνεργάτιδα)
Τηλ. 6936 570398
e-mail: press@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Βαγγέλης Γιασημακόπουλος
Τηλ. 2310 257902
e-mail: vangelis@tssso.gr
Μαρία Νιμπή
Τηλ. 2310 257900
e-mail: maria@tssso.gr
Νίκος Κυριακού
Τηλ. 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ Μανώλης Αδάμος
Τηλ. 2310 589159
e-mail: economics@tssso.gr
Έφη Τερζή
Τηλ. 2310 589157
e-mail: accounting@tssso.gr

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Μαριέτα Γαϊτάνη
Τηλ. 2310 257929
e-mail: pr-media@tssso.gr

ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Νίκος Κυριακού
Τηλ. 2310 257910
e-mail: info@tssso.gr
Εξωτερική συνεργάτιδα Πηνελόπη Μπαρμπετάκη
Τηλ. 210 7608093
e-mail: pbarbe@otenet.gr

ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Θεοδώρα Καραμανίδου
Τηλ. 2310 589156
e-mail: library@tssso.gr

ΤΑΜΕΙΟ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΙΣΠΗΡΙΩΝ Έλενα Παράσχου
Τηλ. 2310 236990

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΟΥΣΙΚΩΝ Τηλ. 2310 257925
email: smykoth@gmail.com

Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης
Μονή Λαζαριστών,
Κολοκοτρώνη 21
564 30 Θεσσαλονίκη
Τηλ. : 2310 589156 / 157 / 159
Fax: 2310 604854
Αίθουσα Δοκιμών ΚΟΘ
(πρώην κινηματοθέατρο
Παλλάς)
Λεωφ. Νίκης 71 - 73,
546 22 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 257900/902/910
Fax. 2310 252035

Κρατικό
Ορχήστρα

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ HELLENIC MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

THESSALONIKI STATE SYMPHONY ORCHESTRA

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΟΙΚΙΝΩΝΙΑΣ:

